

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE
ENGINEERS CHAMBER OF MONTENEGRO
STRUKOVNA KOMORA MAŠINSKIH INŽENJERA

MINISTARTVO
KAPITALNIH
INVESTICIJA

ENERGETSKA KRIZA I GREJNA SEZONA 2022/2023

ENERGETSKI EFIKASAN DOM

NAJVEĆI EKOLOŠKI PROBLEM NIKŠIĆA

Ponovo gori: Požar na deponiji Mislov do

17.07.2022. 14:26h

Mislov Do, Požar

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE
ENGINEERS CHAMBER OF MONTENEGRO
STRUKOVNA KOMORA MAŠINSKIH INŽENJERA

MINISTARTVO
KAPITALNIH
INVESTICIJA

ENERGETSKA KRIZA I GREJNA SEZONA 2022/2023

UVODNO IZLAGANJE

Miodrag Macanović, dipl.ing.maš. Ening d.o.o. Nikšić

OD VELIKIH „NEVOLJA“

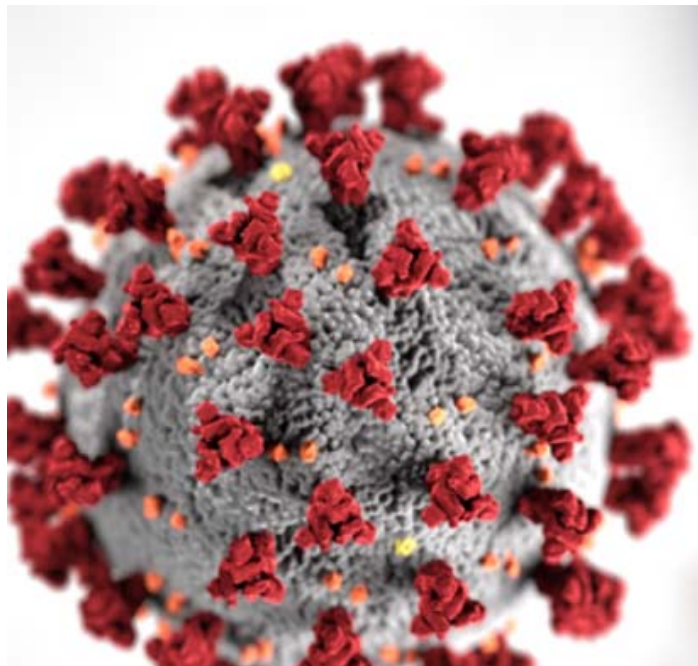

Photo: pixabay.com

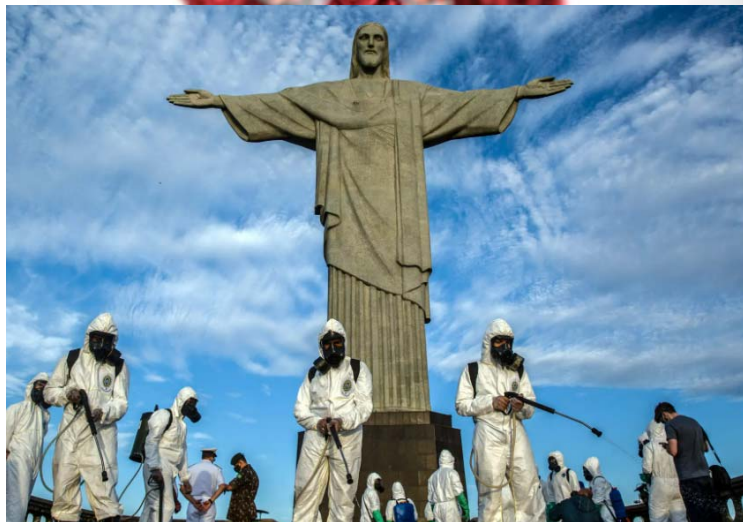
KLIMATSKE PROMJENE

COVID-19

CORONAVIRUS DISEASE 2019

2021 – SVJETSKA ENERGETSKA KRIZA

ZAŠTO SU NESTAŠICE SVE ČEŠĆE ?

**IMAJU I ONE „NEVOLJE“ OD KOJIH
SE „VELIKE“ BRZO ZABORAVE**

NIJE TAKO DALEKO

RAT

Studija Ujedinjenih nacija pokazuje da su prva tri mjeseca rata u Ukrajini dovela do rasta globalne cijene hrane i goriva, i stvorila rekordnu inflaciju zbog koje je 71 milion ljudi potonuo u siromaštvo.

RAT U UKRAJINI

146 DAN

ENERGETSKA KRIZA

Evropa ponovo stavlja u pogon stare termoelektrane u strahu od nestašice električne energije

**RAT U
UKRAJINI**

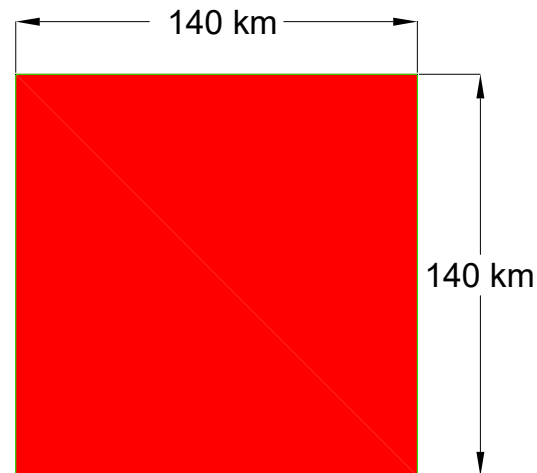

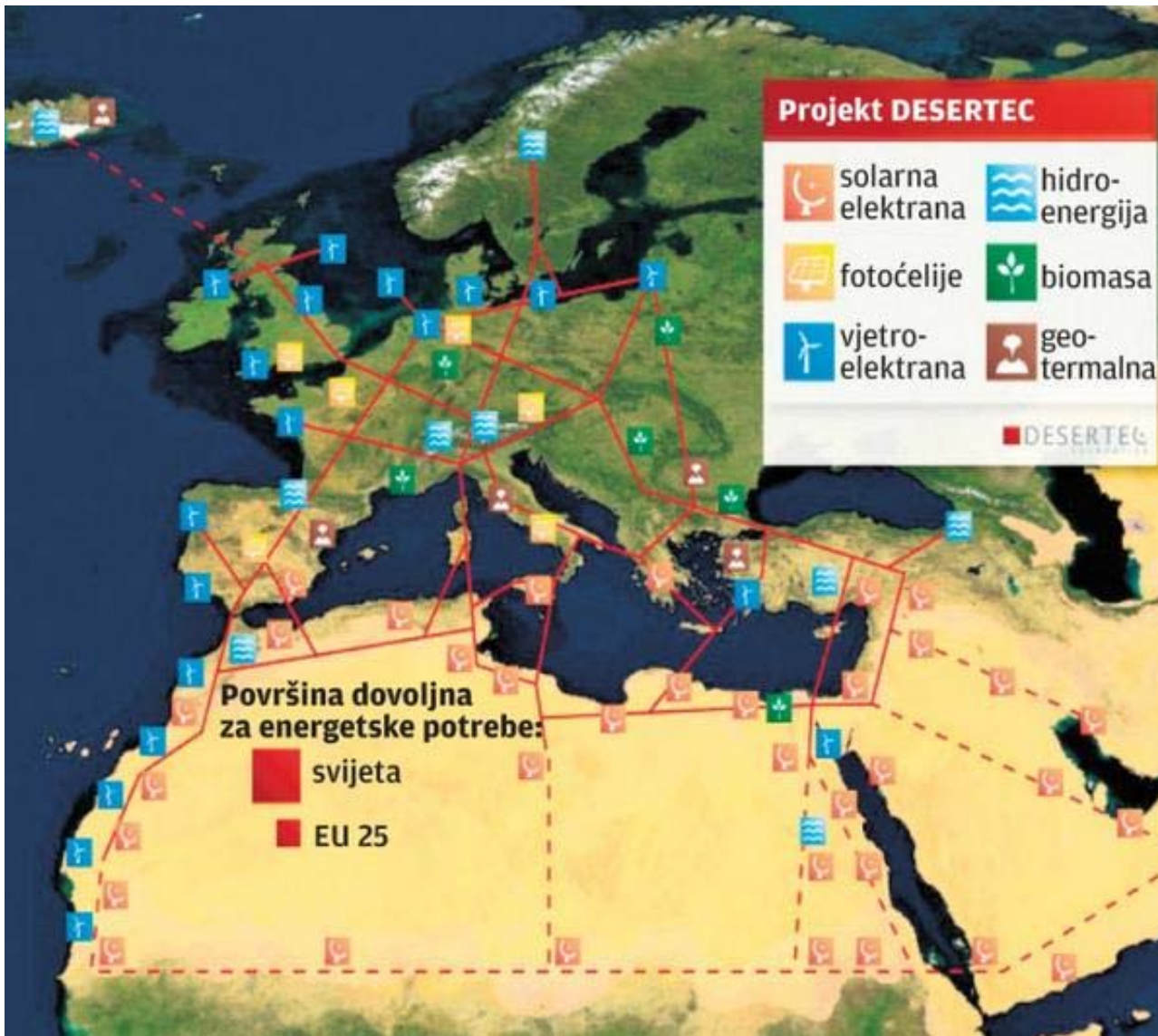
Foto: Adrem68 / <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>

**KADA GOVORIMO O ENERGETSKOJ KRIZI DA SE
VRATIMO VIŠE OD DECENIJU UNAZAD - 2010**

**GEPOLITIČKI INTERESI VELIKIH
SILA NE DOZVOLJAVAJU „MANJI
CRVENI KVADRAT“**

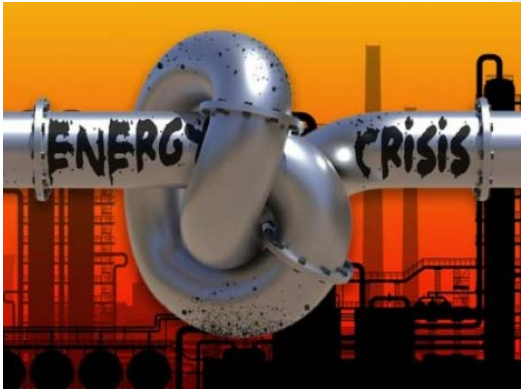

400 mlrd. EUR

2022

KAKVA NAS ZIMA OČEKUJE

CRNA GORA ĆE IMATI DOVOLJNO STRUJE

© July 1, 2022 CRNA GORA, ENERGETIKA, SVE VIJESTI Leave a comment

OHRABRUJUĆE

AKO IMAMO DOVOLJNO STRUJE

OSTALO JE DO NOVCA

KOLIKO NAM NOVCA TREBA ZA GRIJANJE

CIJENE GORIVA I TOPLLOTNE ENERGIJE DOBIJENE IZ NJIH

Ogrijevno drvo

Ugalj

Drvni pelet

Lož ulje

Tečni naftni gas

Mazut

Električna energija

	JEDINICA MJERE	CIJENA PO JEDINICI MJERE (EUR)		
		MAJ 2016	OKTOBAR 2019	19. JUL 2022
OGRIJEVNO DRVO	PROSTORNI METAR	33	50	75
PLJEVALJSKI UGALJ, fco Pljevlja	TONA	57.12	61.40	63.80
DRVNI PELET	TONA	180	220	321
LOŽ ULJE	LITAR	0.67	1.14	1.86
TNG	KILOGRAM	0.76	0.72	1.70
MAZUT	TONA	653,31	713,90	1.125,30
ELEKTRIČNA ENERGIJA euro cent/kWh	kWh	8.37	9.21	10.00

KADA OVO POGLEDAMO

ZA ŠTA SE ODLUČITI

CIJENA TOPLLOTNE ENERGIJE

1. OGRIJEVNO DRVO

- Bukva sa 25% vlage
  - Jedinica mjere: Prostorni metar
  - Energetska vrijednost: 1865 kWh/prostornom metru
  - **Cijena: 75 EUR/prostornom metru**
  - Cijena po kWh: 0.0402 EUR (4.02 euro cent)
  - Prosječan stepen iskorišćenja uređaja : 70 – 80%
  - Neto cijena toplotne energije ($\eta=80\%$): **0.0502 EUR (5.02 euro cent)/kWh**
-

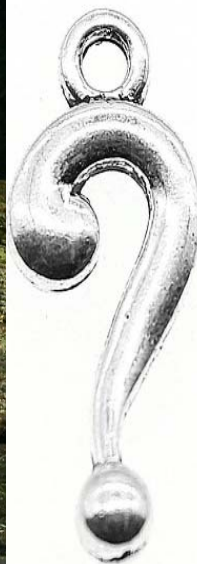

**KORISNO ZA ONE
KOJI ZA GRIJANJE
KORISTE DRVA**

KAKO VAS VARAJU PRODAVCI

KOD NAS SE OGRIJEVNO DRVO **PRODAJE NA MJERU POZNATU KAO „PROSTORNI METAR“. NA DANAŠNJI DAN CIJENA PROSTORNOG METRA BUKOVIH DRVA U NIKŠIĆU JE 65 EUR. ŠEGANJE I CIJEPANJE JE 10 EUR PO PROSTORNOM METRU. UKUPNO 75 EUR.**

SVI ZNAMO DA JE 7 m³ BALVANA 10 PROSTORNIH METARA

**AKO KUPITE AUTO PRIKOLICU CIJEPANIH DRVA DIMENZIJA
2m x 1m x 1m**

KOLIKO STE KUPILI PROSTORNIH METARA

PLATILI STE CIJEPANA DRVA A ZNATE CIJENU METROVSKIH

Tabela 2. Jedinice mere pojedinih tipova drvnih goriva i koeficijenti za njihovo preračunavanje (konverziju)

Sortimenti	Kompaktno drvo (solid wood)	Ogrevno drvo metarsko	Ogrevno drvo cepano		Drvena sečka	
			složeno	rasuto	Dimenzija (finoća) G30	Dimenzija (finoća) G50
	m ³	prm	prm	nm ³	nm ³	nm ³
1 m ³ kompaktnog drveta (solid wood)	1	1,43	1,2	2,0	2,43	3,03
1 prm ogrevnog drveta metarskog	0,7	1	0,8	1,4	1,7	2,1
1 prm ogrevnog cepanog drveta složenog	0,85	1,2	1	1,7		
1 nm ³ (nasipni metar) ogrevnog cepanog drveta u nasutom stanju	0,5	0,7	0,6	1		
1 nm ³ drvene sečke finoće G30	0,41	0,59			1	1,2
1 nm ³ drvene sečke finoće G50	0,33	0,48			0,8	1

---

2. PLJEVALJSKI UGALJ

- Sortiman : kocka
  - Jedinica mjere: kilogram, tona
  - Energetska vrijednost: 3.75kWh/kg
  - **Cijena: 63.80 EUR/tona (f-co Pljevlja)**
  - **Cijena prevoza Pljevlja-Nikšić : 18 EUR/tona**
  - Cijena po kWh: 0.0218 EUR (2.18 euro cent)
  - Prosječan stepen iskorišćenja uređjaja: 70 – 80%
  - Neto cijena toplotne energije ($\eta=80\%$): **0.0272 EUR (2.72 euro cent)/kWh**
-

3. DRVNI PELET

MADE IN ANDRIJEVICA

- Jedinica mjere: kilogram, tona
- Energetska vrijednost: 5 kWh/kg
- **Cijena: 321 EUR/tona (pdv 7%)**
- Cijena po kWh (321 EUR/tona) : 0.0642 EUR (6.42 euro cent)
- Prosječan stepen iskorišćenja uređaja: 91 %
- Neto cijena toplotne energije ($\eta=91\%$): **0.070 EUR (7.05 euro cent)/kWh**

---

4. LOŽ ULJE

- Jedinica mjere: litar
  - Energetska vrijednost: 10.7 kWh/l
  - **Cijena: 1.86 EUR/l**
  - Cijena po kWh (1.86 EUR/l) : 0.1738 EUR (17.38 euro cent)
  - Prosječan stepen iskorišćenja uređaja: 94 %
  - Neto cijena toplotne energije ($\eta=94\%$): **0.1849 EUR (18.49 euro cent)/kWh**
-

---

5. TEČNI NAFTNI GAS

- Jedinica mjere: kilogram
  - Energetska vrijednost: 12,8 kWh/kg
  - **Cijena: 1.70 EUR/kg**
  - Cijena po kWh (za 1,70 eur/kg) : 0.1328 EUR (13.28 euro cent)
  - Prosječan stepen iskorišćenja uređaja: 96 %
  - Neto cijena toplotne energije ($\eta=96\%$): **0.1383 EUR (13.83 euro cent)/kWh**
-

---

6. MAZUT

- Jedinica mjere: kilogram, tona
  - Energetska vrijednost: 11,25 kWh/kg
  - **Cijena: 1.125,30 EUR/tona**
  - Cijena po kWh : 0.100 EUR (10.00 euro cent)
  - Prosječan stepen iskorišćenja uređaja: 90 %
  - Neto cijena toplotne energije : **0.1111 EUR (11.11 euro cent)/kWh**
-

7. ELEKTRIČNA ENERGIJA

TARIFE											
2019	Distributivni potrošači	Distributivni potrošači	Distributivni potrošači	Distributivni potrošači	0,4 kV potrošači	0,4 kV potrošači	0,4 kV potrošači	0,4 kV potrošači	0,4 kV domacinstva	0,4 kV domacinstva	Ukupno distributivni
	35 kV	10 kV	04 kV I st	04 kV I st MK	II st DT	II st DT MK	II st JT	II st JT-MK	DT	JT	kupci
	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh	€/MWh
	aktivna energija	43.2499	45.1451	45.4488	44.4971	44.9389	44.9131	44.9323	42.6850	42.5007	42.6850
reaktivna energija	1.5570	1.2911	1.2089	2.4918	0.0899	0.0153					0.3577
Angažovanje mrežnog kapaciteta	9.2110	26.1097	56.5650	112.1652	33.2793	36.3057	33.5061	37.2436	37.1169	54.0760	35.4649
Naknada za gubitke u mreži	1.0718	2.9154	5.5432	5.7285	5.4810	5.7820	6.8840	6.8840	5.4715	6.8840	4.9455
naknada operatoru trzista	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750	0.1750
naknada za OIE	9.4390	9.4390	9.4390	9.4390	9.4390	9.4390	9.4390	9.4390	6.8450	6.8450	7.9516
UKUPNO:	64.7037	85.0753	118.3799	174.4966	93.4030	96.6301	94.9364	96.4266	92.1090	110.6650	92.4330

- Stepen iskorišćenja : 100 %
- **Neto cijena toplotne energije 2022: 10.00 euro cent/kWh**

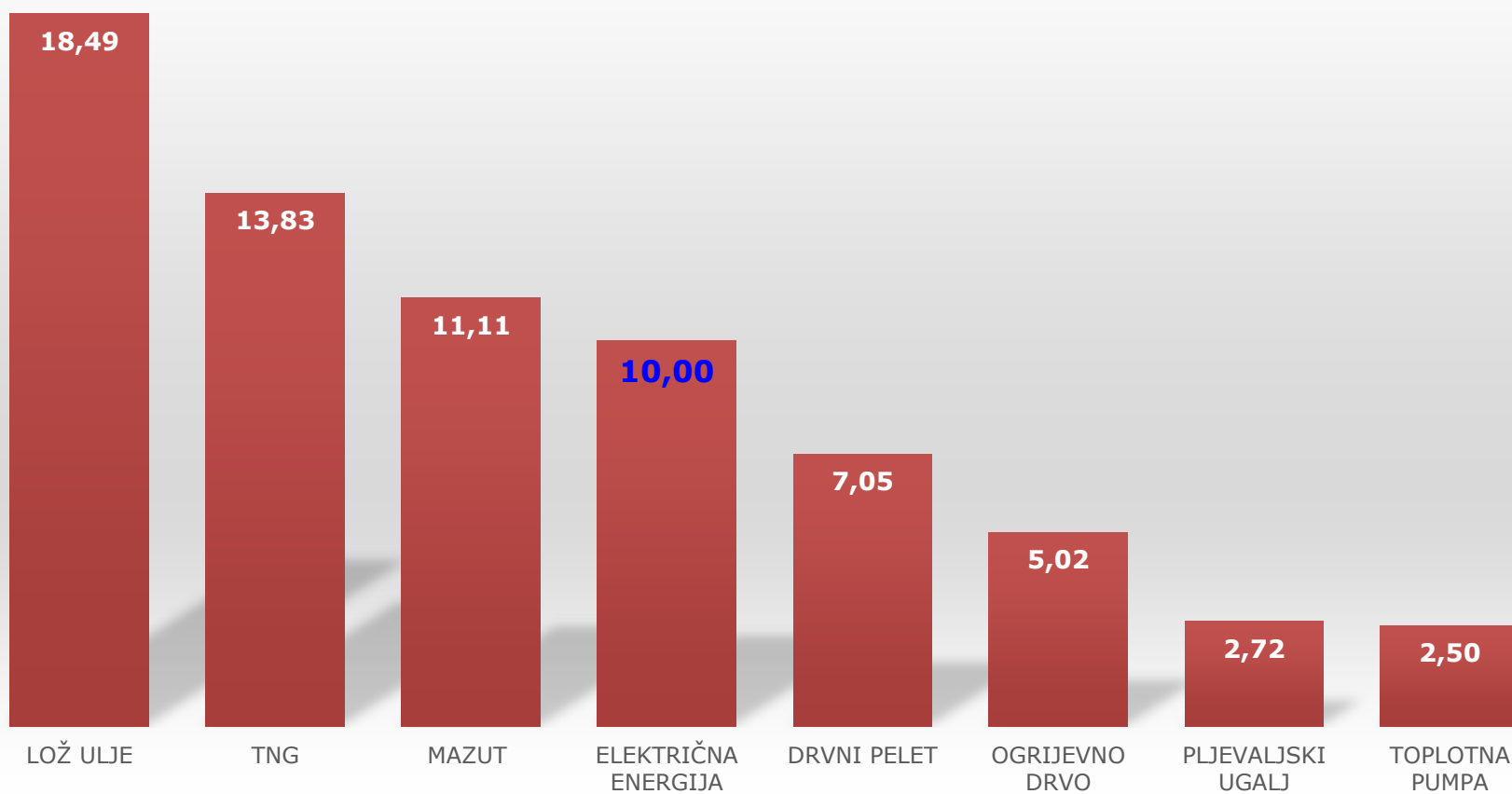

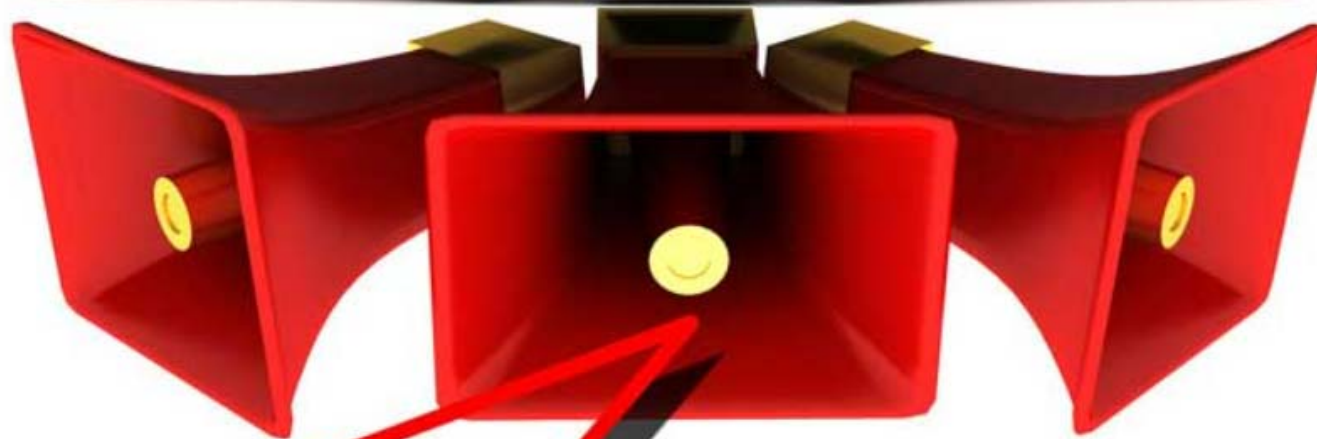
8. TOPLOTNE PUMPE

- Toplotne pumpe: vazduh/voda, voda/voda, VRF, zemlja/voda
  - Koeficijent efikasnosti (COP) EN 14511 : **do 5 (vazduh/voda)**
  - Neto cijena toplotne energije : **10.00/4=2.50 euro cent/kWh (SCOP =4.0) .**
-

NETO CIJENA TOPLOTNE ENERGIJE (euro cent/kWh)

OBAVEŠTENJE

12

SAOPŠTENJE: POČINJE NOVA FAZA PROGRAMA "ENERGETSKI EFIKASAN DOM"

JUL

Program podrazumijeva atraktivan i održivi finansijski mehanizam u cilju primjene mjera energetske efikasnosti u domaćinstvima. Za potrebe ovog Programa, Ministarstvo kapitalnih investicija je obezbijedilo 300.000 eura za subvencionisanje kamata i naknada za obradu kredita za domaćinstva u Crnoj Gori za:

- kupovinu i ugradnju sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket);
- kupovinu i ugradnju **visokoefikasnih toplotnih pumpi** za grijanje objekta,
- kupovinu i ugradnju split i multisplit sistema za grijanje/hlađenje objekta,
- ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta,
- ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije,

MY CHOICE

VISOKOEFIKASNE TOPLOTNE PUMPE

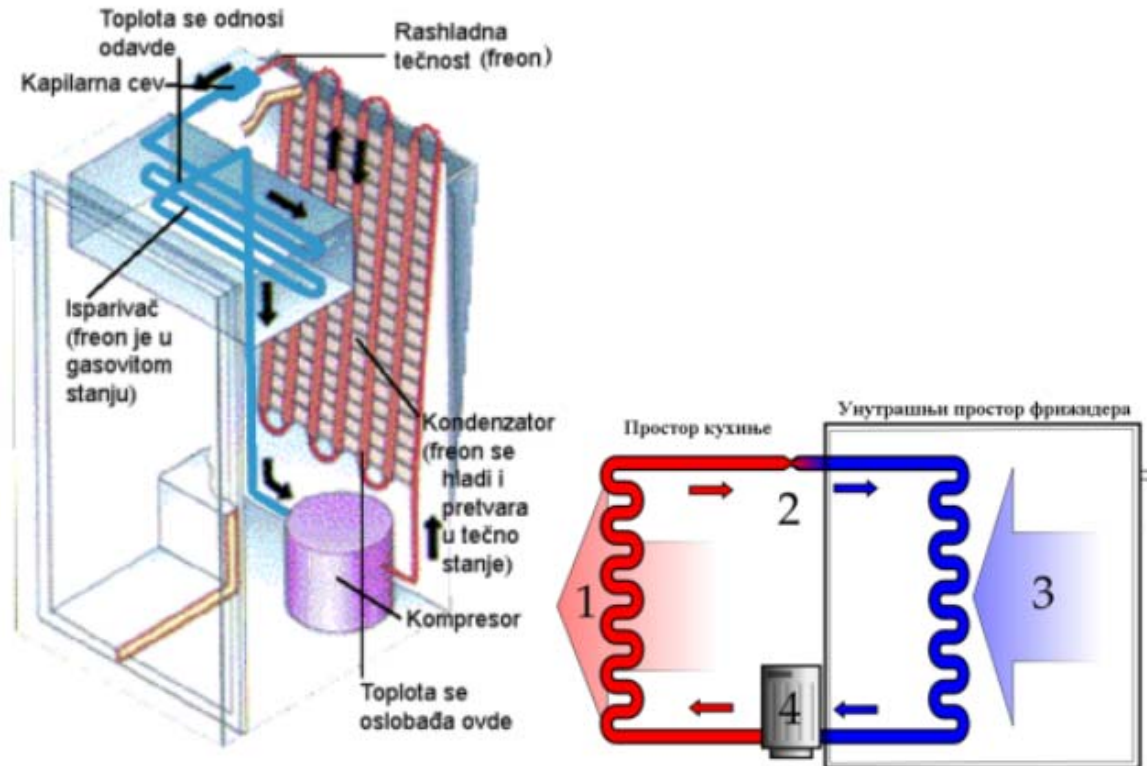
toplotna pumpa

TEHNOLOGIJA ODRŽIVE PROIZVODNJE ENERGIJE

Toplotne pumpe su uređaji koji omogućavaju prenos toplotne energije iz sredine niže temperature (vazduh, zemlja, voda) u sistem više temperature (centralno grejanje), korištenjem dodatne energije – odnosno struje za pokretanje kompresora. Princip rada toplotne pumpe je jednostavan, a mogli bi da ga uporedimo sa frižiderom. Zapravo, u pitanju je isti princip.

Kako radi frižider

Toplotne pumpe su uređaji koji imaju sposobnost prenosa energije. Pumpe prenose energiju koju uzimaju iz spoljašnje sredine i prebacuju je u unutrašnjost objekata odnosno na mjesta u kojima je potrebno grijanje ili hlađenje.

MJERA EFIKASNOSTI TOPLOTNE PUMPE

GRIJANJE - COP; HLAĐENJE - EER

Performance Coefficient (COP)

KLASIFIKOVANJE I OZNAČAVANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI AGREGATA

KOEFICIJENT GRIJANJA ILI COP, PREDSTAVLJA ODNOS POTROŠENE STRUJE I DOBIJENE TOPLOTNE ENERGIJE

UKOLIKO NA NATPISNOJ PLOČICI VAŠE TOPLOTNE PUMPE STOJI COP=4, TO ZNAČI DA ZA 1 kW POTROŠENE STRUJE DOBIJATE 4 kW TOPLOTNE ENERGIJE.

NARODNIM JEZIKOM: IMATE TERMO AKUMULACIONU PEĆ OD 4 kW KOJA TROŠI STRUJE KAO DA JE OD 1 kW, A ISTO GRIJE.

UVIJEK POSTOJI:

POD KOJIM USLOVIMA OVO VAŽI

VRIJEDNOST **COP** VAŽI PRI SPOLJNJOJ TEMPERATURI OD **+ 7C** I
TEMPERATURI POLAZNE VODE OD **35 C**

ŠTA SE DEŠAVA PRI SPOLJNJOJ TEMPERATURI OD: **+5C, 0C, - 7C,**
- 20C I VIŠIM TEMPERATURAMA VODE **40C, 50C, 60C, 70C**

EN 14511

(A7/W35, raspon 5 K)

COP SE SMANJUJE SA **PADOM** SPOLJNE TEMPERATURE I **POVEĆANJEM**
TEMPERATURE VODE, ODNOSNO TROŠITE VIŠE STRUJE.

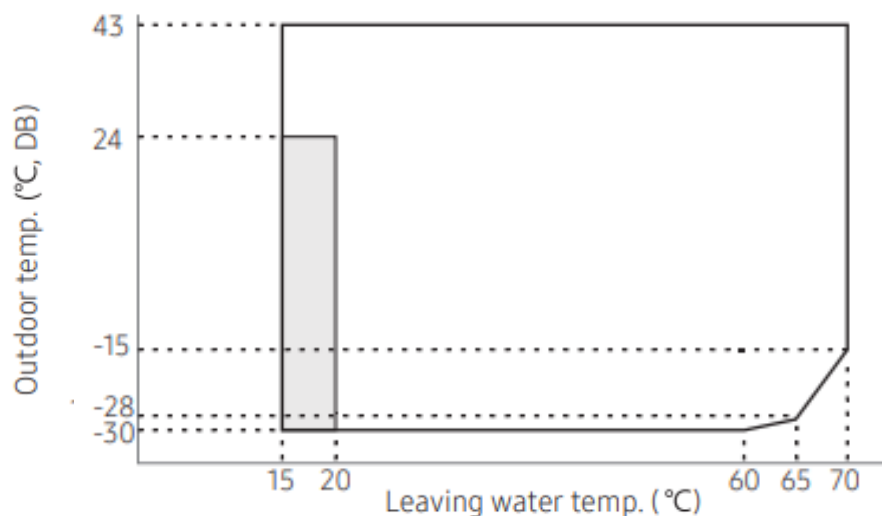

DANAS GOVORIMO O TOPLOTNIM PUMPAMA VISOKE TEHNOLOGIJE I NAJVIŠE KLASSE ENERGETSKE EFIKASNOSTI.

2-7. Operation range

2) Heating

SAMSUNG

SADA SU DOSTUPNE TOPLOTNE PUMPE KOJE IMAJU TEMPERATURU POLAZNE VODE OD **70 C.** MOGU ZAMIJENITI KOTLOVE !

VAŽNO !

ŠTO MOŽDA NIJESTE ZNALI

Mjesto	t_s ($^{\circ}C$)	Z (<u>dana</u>)	t_{gm} ($^{\circ}C$)
Bar	- 2	124	9,6
Bijelo Polje	- 17	216	4,5
Budva	-1	121	9,6
Virpazar	- 6	155	7,4
Berane	- 18	209	4,2
Kolašin	- 20	244	3,8
Nikšić	- 12	197	5,2
Pljevlja	- 19	219	3,8
Podgorica	- 5	142	7,6
Ulcinj	- 4	129	8,9
Herceg Novi	- 1	120	9,7
Cetinje	- 13	205	5,2

Spoljna projektna temperatura t_s ($^{\circ}C$),

Srednja temperatura grejnog perioda t_{gm} ($^{\circ}C$),

Z - dužina grejnog perioda

PODACI IZ DOBA SFRJ

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju

Srednje vrijednosti (1961-1990)

Nikšić - godišnji prosjek

Relativna vlažnost (%)	68
Horizontalna vidljivost (km)	19.9
Oblačnost	5.0
Pritisak (mb)	941.1
Količina padavina (mm)	1990.2
Temperatura vazduha (°C)	10.7
Trajanje sijanja sunca (h)	2233.3
Srednja minimalna temperatura (°C)	6
Srednja maksimalna temperatura (°C)	16
Napon vodene pare (mb)	9.2
Broj dana sa padavinama	136
Broj letnjih dana	67
Broj tropskih dana	16
Broj tropskih noći	0
Broj mraznih dana	69
Broj ledenih dana	6

Srednje mjesečne vrijednosti (1961-1990)

Nikšić - januar

Relativna vlažnost (%)	72
Horizontalna vidljivost (km)	17.5
Oblačnost	5.6
Pritisak (mb)	940.8
Količina padavina (mm)	208.4
Temperatura vazduha (°C)	1.4
Trajanje sijanja sunca (h)	112.9
Srednja minimalna temperatura (°C)	-2.1
Srednja maksimalna temperatura (°C)	5.6
Napon vodene pare (mb)	5.1
Broj dana sa padavinama	13
Broj letnjih dana	0
Broj tropskih dana	0
Broj tropskih noći	0
Broj mraznih dana	20
Broj ledenih dana	3

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju

Srednja dnevna temperatura (T_{sr})

JANUAR	prosjeak	maksimum	minimum
Ulcinj	7.2	16.2	-7.3
Bar	8.5	19.5	-8.7
Herceg Novi	8.4	15.6	-4.5
Cetinje	1.0	10.9	-14.5
Podgorica	5.5	14.7	-8.0
Nikšić	1.7	10.2	-12.9
Kolašin	-1.6	9.0	-21.3
Berane	-1.1	13.7	-20.4
Bijelo Polje	-1.1	11.3	-20.4
Žabljak	-3.9	6.4	-21.7
Pljevlja	-2.2	12.1	-23.2

Minimalna dnevna temperatura (T_{min})

JANUAR	prosjeak	maksimum	minimum
Ulcinj	4.1	14.2	-8.4
Bar	4.7	15.2	-7.2
Herceg Novi	5.2	14.1	-7.0
Cetinje	-3.7	9.2	-22.8
Podgorica	1.9	12.8	-9.6
Nikšić	-1.8	9.0	-20.2
Kolašin	-5.7	7.8	-29.8
Berane	-5.2	10.0	-28.3
Bijelo Polje	-4.8	8.8	-27.6
Žabljak	-8.1	4.8	-26.4
Pljevlja	-6.2	8.9	-29.4

ZAŠTO JE OVO UOPŠTE VAŽNO

KRNOVO

Foto: Privatna arhiva

(-12 °C)

(6 °C)

NIKŠIĆ

TOPLOTNA PUMPA SA DOPUNSKIM ELEKTRO GRIJAČEM **MORA** DA VAM OBEZBIJEDI KVALITETNO GRIJANJE U OBJEKTU BEZ OBZIRA NA SPOLJAŠNJE TEMPERATURE.

PROSJEČAN MJESEČNI RAČUN ZA UTROŠENU ELEKTRIČNU ENERGIJU, ZA VIŠE OD **6 MJESECI** GREJNE SEZONE BIĆE VAM KAO DA JE SPOLJAŠNJA TEMPERATURA **6 C** A NE **-12 C** NA KOLIKO SE DIMENZIONIŠE SISTEM GRIJANJA.

NE ZABORAVITE DA SA TOPLOTNOM PUMPOM MOŽETE DA ZAGRIJAVATE TOPLU SANITARNU VODU TOKOM CIJELE GODINE.

NEKO SE SJETIO ŠTA ZBUNJUJE PA JE NAPRAVIO TABLICU

A	$EER > 3.20$	A	$COP > 3.60$
B	$3.20 \geq EER > 3.00$	B	$3.60 \geq COP > 3.40$
C	$3.00 \geq EER > 2.80$	C	$3.40 \geq COP > 3.20$
D	$2.80 \geq EER > 2.60$	D	$3.20 \geq COP > 2.80$
E	$2.60 \geq EER > 2.40$	E	$2.80 \geq COP > 2.60$
F	$2.40 \geq EER > 2.20$	F	$2.60 \geq COP > 2.40$
G	$2.20 \geq EER$	G	$2.40 \geq COP$

A⁺⁺⁺	$SEER \geq 8.50$	A⁺⁺⁺	$SCOP \geq 5.10$
A⁺⁺	$6.10 \leq SEER < 8.50$	A⁺⁺	$4.60 \leq SCOP < 5.10$
A⁺	$5.60 \leq SEER < 6.10$	A⁺	$4.00 \leq SCOP < 4.60$
A	$5.10 \leq SEER < 5.60$	A	$3.40 \leq SCOP < 4.00$
B	$4.60 \leq SEER < 5.10$	B	$3.10 \leq SCOP < 3.40$
C	$4.10 \leq SEER < 4.60$	C	$2.80 \leq SCOP < 3.10$
D	$3.60 \leq SEER < 4.10$	D	$2.50 \leq SCOP < 2.80$
E	$3.10 \leq SEER < 3.60$	E	$2.20 \leq SCOP < 2.50$
F	$2.60 \leq SEER < 3.10$	F	$1.90 \leq SCOP < 2.20$
G	$SEER < 2.60$	G	$SCOP < 1.90$

ŠTA JE SCOP I SEER

2-1. Specifications

Model Name		Indoor Unit			AE260RNWMGG/EU	AE260RNWMGG/EU	AE260RNWMGG/EU	
		Outdoor Unit			AE080BXYDGG/EU	AE120BXYDGG/EU	AE140BXYDGG/EU	
Power Supply				Φ, #, V, Hz	3,4,380-415,50	3,4,380-415,50	3,4,380-415,50	
System	Mode			-	Heat Pump (A2W)	Heat Pump (A2W)	Heat Pump (A2W)	
	Performance	Capacity	Heating	A2W Condition #1. (A7/W35) ^{1)*}	W	8,000	12,000	14,000
					Btu/h	27,300	40,950	47,770

Efficiency	COP (Nominal Heating) A2W condition #1			5.00	5.10	5.05	
	EER (Nominal Cooling) A2W condition #1			4.70	4.55	4.45	
	COP	A2W condition #2	A2W condition #3	W/W	3.90	4.00	3.95
					3.20	3.40	3.35
					(TBD)	(TBD)	(TBD)
					(TBD)	(TBD)	(TBD)
	PdesignH (LWT 35°C)			9,500	12,600	13,600	
	PdesignH (LWT 55°C)			9,500	12,600	13,600	
	SCOP (35°C)			4.64	4.90	4.83	
	SCOP (55°C)			3.38	3.78	3.75	
	SCOP Class (35°C)			A+++	A+++	A+++	
	SCOP Class (55°C)			A++	A++	A++	
	SEER			4.95	5.00	5.00	

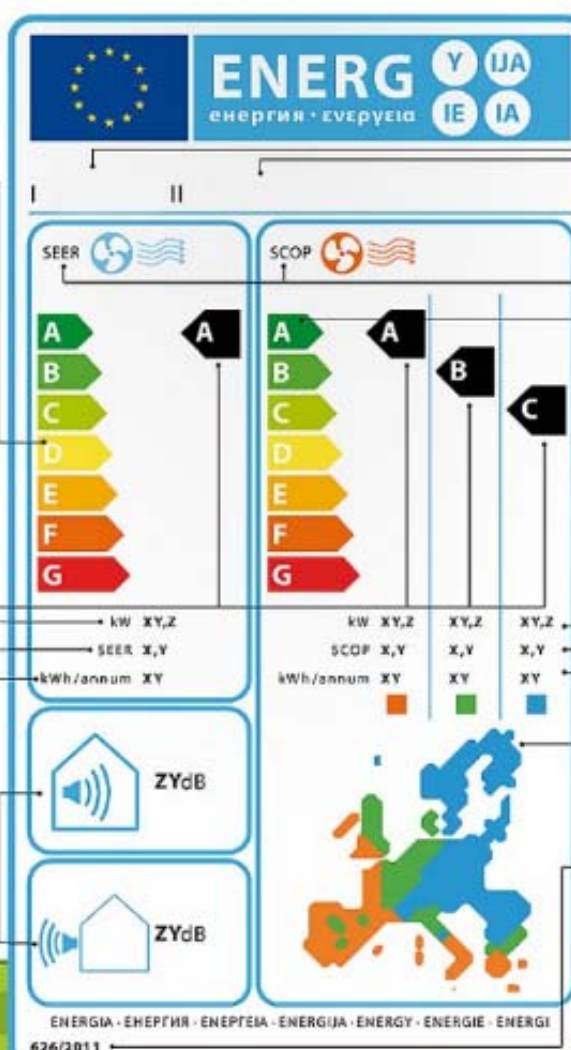
Razredi energetske učinkovitosti A+++ do D SEER u režimu hlađenja

Razvrstavanje energetske učinkovitosti
Razredi energetske učinkovitosti u režimu hlađenja i grijanja pojedinih modela uređaja.

U režimu grijanja podatak za pojedini model uređaja daje se za svaku tri klimatske zone.

Nominalna snaga u režimu hlađenja
SEER-vrijednost
Godišnja potrošnja električne energije za hlađenje

Buka pri radu unutra / vani
Navode se veličine zvučne snage za unutrašnju i vanjsku jedinicu, koje se radiju od zvučnog tlaka ne ovise o mjestu izvora odnosno primatelja.

Snaga hlađenja ≤ 6 kW		Snaga hlađenja > 6 kW do 12 kW	
Unutrašnja jedinica 60 dB(A)	Vanjska jedinica 65 dB(A)	Unutrašnja jedinica 60 dB(A)	Vanjska jedinica 70 dB(A)

Naziv ili robna marka proizvođača

Naziv uređaja/oznaka modela

SEER i SCOP
SEER (Seasonal Energy Efficiency Ratio)
sezonski koeficijent učinkovitosti u režimu hlađenja.

SCOP (Seasonal Coefficient of Performance)
sezonski koeficijent učinkovitosti u režimu grijanja.

Razredi energetske učinkovitosti A+++ do D SCOP u režimu grijanja

Nominalna snaga u režimu grijanja
SCOP-vrijednost
Godišnja potrošnja električne energije za grijanje

Klimatske zone
Područje EU-a podijeljeno je radi klasifikacije kod režima grijanja u tri klimatske zone. Tako regionalne temperature okolne stječu na utjecaj energetske učinkovitosti.

Informacija o vremenu uz podatke na natjepljici

EER
KOEFICIJENT HLAĐENJA

COP
KOEFICIJENT GRIJANJA

SEER
SEZONSKI KOEFICIJENT HLAĐENJA

SCOP
SEZONSKI KOEFICIJENT GRIJANJA

Svi proizvođači dužni su istaknuti SEER i SCOP koeficijente i izraziti godišnju potrošnju električne energije.

EER
KOEFICIJENT HLAĐENJA

OVA DVA KOEFICIJENTA SE MJERE PRI TAČNO ODREĐENIM USLOVIMA I PREDSTAVLJAJU MJERU EFIKASNOSTI VAŠEG UREĐAJA, **SAMO POD TIM USLOVIMA:**

EER:

SPOLJAŠNJA TEMPERATURA 35 C;

TEMPERATURA VODE 7 C

UNUTRAŠNJA TEMPERATURA: 27 C

COP:

SPOLJAŠNJA TEMPERATURA 7 C;

TEMPERATURA VODE 35 C

UNUTRAŠNJA TEMPERATURA 20 C

COP
KOEFICIJENT GRIJANJA

SEER
SEZONSKI KOEFICIJENT
HLAĐENJA

DA BI SE DOBILI SEZONSKI KOEFICIJENTI EKSPLOATACIJE OBAVLJA SE VIŠE MJERENJA. ŠTO SE TIČE HLAĐENJA, ZA CIJELU EVROPU SE KORISTE KLIMATSKI PODACI ZA GRAD STRAZBUR. ŠTO SE TIČE GRIJANJA EVROPA JE PREMA KLIMI PODIJELJENA NA TRI ZONE:

SCOP
SEZONSKI KOEFICIJENT
GRIJANJA

- **TOPLA: ATINA**
- **PROSJEČNA: STRAZBUR**
- **HLADNA: HELSINKI**

TAČKE MJERENJA ZA SPOLJAŠNJE TEMPERATURE

HLADENJE

20 C

25 C

30 C

35 C

STRAZBUR

SCOP(C)

Helsinki

SCOP(A)

Strasburgo

Strasburgo viene utilizzato anche come base per il calcolo del SEER.

SEER

SCOP(W)

Atene

GRIJANJE

12 C

7 C

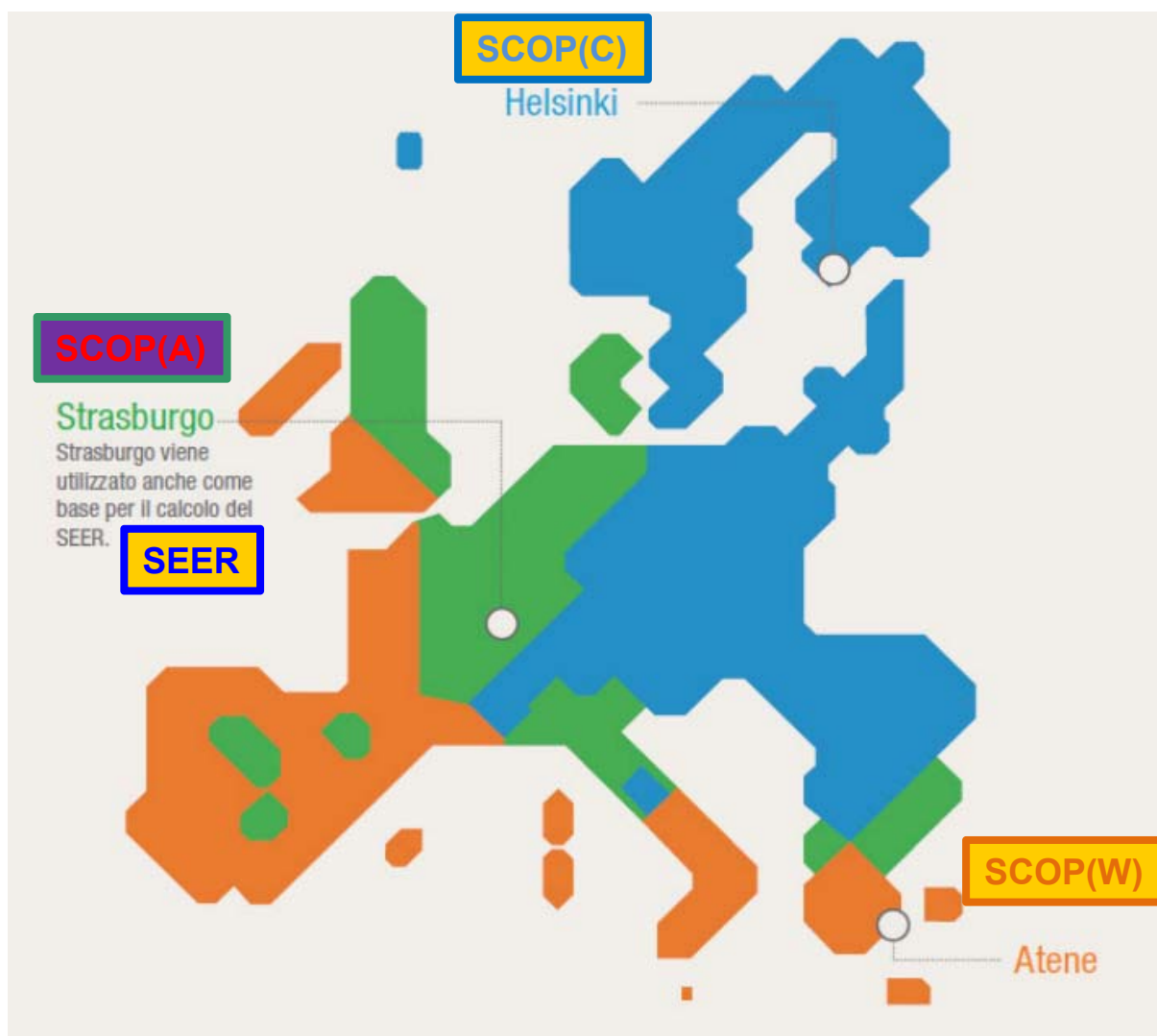
2 C

-7 C

ATINA

STRAZBUR

HELSINKI

ZAKLJUČAK

ZA VISOKOEFIKASNE TOPLOTNE PUMPE MOŽETE RAČUNATI DA ĆETE **PROSJEČNO** U GREJNOJ SEZONI ZA **1 kW** UTROŠENE ELEKTRIČNE ENERGIJE DOBITI **4 kW** TOPLOTNE ENERGIJE.

Performance	Capacity	Heating	A2W Condition #1. (A7/W35) ^{1)*}	W	8,000	12,000	14,000
				Btu/h	27,300	40,950	47,770
SCOP (55°C)				3.38	3.78	3.75	

ALI NEMOJTE ZABORAVITI

NIJEDNA TOPLOTNA PUMPA, MA KOLIKO BILA **ENERGETSKI EFIKASNA**, NEĆE POMOĆI OKO RAČUNA ZA STRUJU UKOLIKO JE BUDETE DRŽALI **24 SATA** UKLJUČENU. **RACIONALNA POTROŠNJA** JE PRIMARAN USLOV ZA **TANJE** RAČUNE, A TO JE VEĆ NEŠTO ŠTO JE NA VAMA.

VAŽI LI OVO ZA DRVA I PELET

**OSTAVITE UKLJUČENU PEĆ NA
PELET ILI LOŽITE ŠPORET NA DRVA**

**PA ĆETE VIDJETI ŠTA JE
POTROŠNJA !**

ŠTA JE SKUPO

TOPLOTNA PUMPA

STRUJA

INSTALACIJA

UREĐAJ ZA GRIJANJE

GORIVO

Easy remote control with a smartphone

Smart Connectivity

Control your Samsung EHS on the go. Smart Connectivity lets you turn it on/off anytime and anywhere using the SmartThings App*. And, with the touch controller, you can control the mode and settings, schedule it to start/stop, monitor energy use, adjust summer time settings and identify errors.

* Available on Android and iOS devices. A Wi-Fi connection, Samsung account and an optional Wi-Fi Kit (MIM-H04N) are required.

INSTALACIJA

TOPLOTNA PUMPA

SAMSUNG Eco Heating System

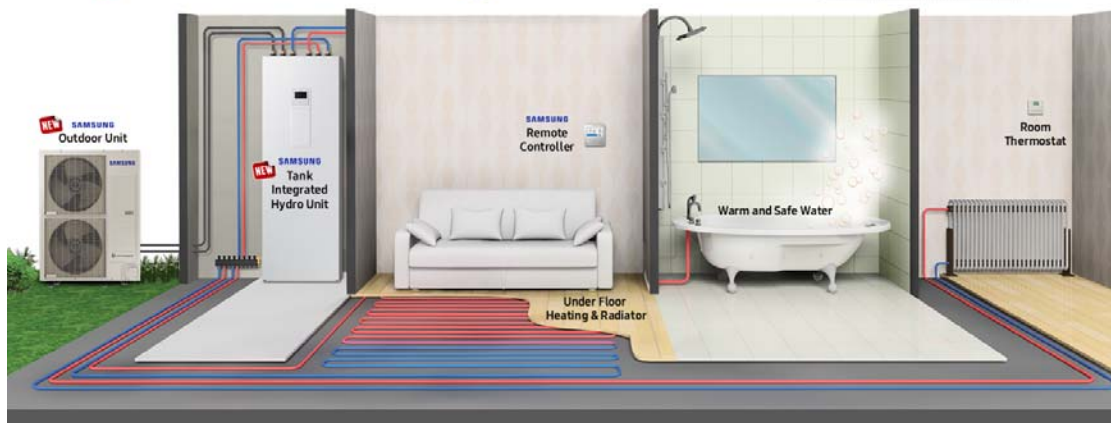
SAMSUNG

NEW Tank Integrated Hydro Unit

NEW R32 Outdoor Unit (Split, Mono)

— Water pipes
— Refrigerant pipes

TEHNOLOGIJA, UPRAVLJANJE I KONTROLA

Tank Integrated Hydro Unit FEATURES

SAMSUNG

02. Easy Installation & Service with SD Card, Mobile App

Easy Access through Service Window

Micro SD Card

S-Net Pro2

Mobile APP

* Wired Connection

KOMFOR JE SKUP !

40 x 438

NA KRAJU NAGRADNO PITANJE

ENERGETSKA KRIZA 2022/2023

**ZAŠTO SMO U ZNAČAJNOJ PREDNOSTI U
ODNOSU NA RAZVIJENE EVROPSKE ZEMLJE ?**

ŽELJEZARA NIKŠIĆ

KOMBINAT
ALUMINIJUMA
PODGORICA

METALAC

fabrika
19.decembar

ZBOG OVOGA

**NE MORAMO BRINUTI DA ĆE NAM FABRIKE
PRESTATI SA RADOM ZBOG ENERGETSKE KRIZE.**

**Njih nije imao ko da brani: 30+ zatvorenih
fabrika koje su zapošljavale desetine
hiljada radnika i hranile cijelu Crnu Goru**

🕒 3 Januara, 2020 14:27 📍 Crna Gora

ČUVAJMO ŠUME !

HVALA NA PAŽNJI !
